

KRİSHNA'NIN BHAGAVAD GİTA'SININ İZDÜŞÜMÜ OLARAK GÜNÜMÜZÜN İNCİLLERİ

Kürşat Haldun AKALIN*

Özet

Hindu kutsal yazılarından biri olan Bhagavad Gita ya da Tanrı şarkısı, M.Ö. 3102 yılında yazılmıştır. Bhagavad Gita'nın öğretmeni, Hindular tarafından sahip (rab) olarak saygı gösterilen ve Tanrı olarak kendisini gösteren Krishna'dır. Krishna'nın hikayesi ile Yeşua'nın (İsa'nın) söylenceleri birbirinin tıpatıp aynısı olduğu halde, Gita İsa'nın İncillerinden binlerce yıl önce yazılmıştır. Dolayısıyla Yeni Ahitteki mucizevi hikayelerin büyük bir çoğunluğu, Krishna'nın Bhagavad Gita'sından aktarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Bhagavat Gita, Yeni Ahit, Krishna, İsa*

THE GOSPELS OF TODAY'S AS LITERAL REPEATING OF THE KRISHNA'S BHAGAVAD GITA

Abstract

The Bhagavad Gita or the Song of God, is one of the most important Hindu scriptures and was written in the year 3102 B.C. The teacher of the Bhagavad Gita is Krishna, who is revered by Hindus as a manifestation of the Lord Himself. The story of Krishna and the mith of Yeshua (Jesus) are the same, but the Gita was written thousands of years before the gospels of Jesus. The most of the stories of miracles and sacred names in the New Testament were transmitted from the Krishna's Bhagavad Gita.

Key Words: *Bhagavat Gita, New Testament, Krishna, Jesus*

* Doç. Dr., Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi, akalinhaldun@yahoo.com

Giriş

Krishna ile İsa'nın her ikisi de, başlangıç, orta ve son olarak görülmüş; alfa ve omega olarak kabul görüldüğü için, kutsal metinlerinde her şeyi bilen, her yerde ve her zamanda hazır olan, her şeye kadir olan rab olarak saygı gösterilmiştir. İsa ve Krishna, Tanrı'nın çobanı ve rablerin rabbi olarak çağrılmış; kurtarıcı, ilk doğan, günah yüklenici, özgür kılıcı ve evrensel Söz olarak saygı gösterilmiştir. Kendilerini yetiştiren dünyevi babaları marangozdur ve kraliyet soyundan gelmiştir. Doğumuna melekler nezaret etmiş, çobanlar ve armağanlar sunan bilge adamlar Tanrı'nın doğduğuna tanıklık etmiştir. Krishna tiranın zulmüne maruz kalırken İsa da kralın gaddarca takibine uğramış, kendi bölgesinde hükümdar olacağından korkan her iki kral da kurtarıcı çocuğu yok edebilmek için binlerce çocuğu kılıçtan geçirmiştir. İsa ile Krishna'nın dünyevi babaları gökten duydukları Tanrı sözüyle uyarılmış, öldürerek tehlikeyi gidermek isteyen zorbanın diyarından kaçırmıştır. Doğduktan çok kısa bir süre sonra bakire annesiyle konuşmaya başlayan bebek Krishna gibi, bebek İsa da bakire annesi Meryem ile konuşmuştur. Kundağındaki İsa, annesine, 'Meryem, ben İsa, Tanrı'nın oğlu, melek Cebrail tarafından hamileliği bildirilen haber benim, Babam beni dünyayı kurtarmam için gönderdi', demiştir. Krishna ile İsa'nın her ikisi de, meseller anlatarak insanlara merhameti ve sevgiyi öğretmiş, fakirlerle birlikte yaşamış ve fakirleri sevmiş, çölde şeytanın ayartmalarına uğramış, kötülüğün prensiyle savaşıp, iki hırsızın arasında ağaçta bağlanarak veya çarpmıha gerilerek öldürülmüştür. Her ikisi de, cehenneme inmiş, öldükten sonra bedensel olarak dirilmiş ve göğe alınmış, üçlü Tanrı'nın ikinci şahsıdır ve kendisini ölümden dirilen ve babaya çıkan yol olarak tanıtmıştır. İsa ile Krishna'nın, görevleri aynıdır bu da insanları kurtuluşa erdirmektir, nehirde olmuştur, ölmüşü diriltmek ve cüzamlıyı iyileştirdiği gibi sağırın kulağını ve körlerin de gözlerini açmak gibi hayranlık uyandıran mucizeleri sergilemiştir.

Hinduizm ile Hıristiyanlık arasında çok belirgin ve önemli farklılıkların bulunmasına rağmen, Bhagavad Gita'da* derlenmiş Krishna'nın sözleri ile idealleri neredeyse olduğu gibi kopyalanarak Yeni Ahit'e aktarılmıştır. Tıpkı İsa gibi

* "Tanrı'nın Türküsü anlamına gelen Bhagavad Gita, çok daha uzun olan, Sanskrit dilinde yazıya geçirilmiş ünlü Hint destanı Mahabharata'nın 700 mısralık bir bölümüdür. Bhagavad Gita'nın tüm metni, Tanrı Vishnu'nun Avatar'ı (Tanrı'nın tecessüm etmesi) olan Şri Krişna, ile, okçu Arcuna arasında geçen sohbetten meydana gelmiştir. Gita'nın ikinci bölümü, bedenlerle yapılan savaşın kaidelerini öğretmek yerine, insan-ı kamilin nasıl tanınabileceğini anlatmaktadır. Eğer bir nesilde, son derece dindar bir tavırlanış içinde olan bir şahsiyet ortaya çıkmışsa, daha sonraki nesiller de onu, Tanrı'nın tecessüm etmesinin yüce bir misali olarak ilan eder. Hz. Adem, Tanrı olmasa dahi, ilahi olanın bir kıvılcımıdır. Şri Krişna da Hinduizm'de, Tanrı'nın en kamil tecessüm edişi olma statüsüne ermiş bulunmaktadır. Tanrı'nın tecessüm etmesine dair bu inanç, insanoğlunun en yüksek seviyedeki manevi emellerinin bir delilidir. İnsan kemale erene kadar kendisiyle barışık olamaz. Bedeni, bir Tanrı mabedi haline nasıl getirebiliriz? Gita, bu soruya cevap vermiş bulunmaktadır: Nefissiz amel etmek suretiyle, amelin semeresinden feragat etmek suretiyle, bütün amelleri Tanrı'ya vakfetmek suretiyle, yani insanın kendisini bedeniyle ve canıyla O'na teslim etmesi sayesinde olur bu. Tanrı aşkı, dünyevi bağlılıkların olmasıyla bağdaşmaz. Tanrı aşkının, amelin semeresinden feragat etme imtihanından geçmesi gerekir. Üzerine düşen işi yap, ama semeresinden feragat et. İşe karşı bitaraf ol ve çalış. Ne mükafatı ne de işi arzula! Gita, özde kalbe hitap eder ve kalp tarafından anlaşılır. Gita, iman sahibi olmayanlar için değildir." (Gandhi, 2004; 18)

öğrencilerinin ayaklarını yıkayarak alçakgönüllü olmalarını öğreten ve yanından hiç ayrılmamış bu öğrencileri tarafından da çok sevilen Krishna'nın, *'tüm servetini ve kendisiyle ilgili ümitlerini bırakarak münzevi bir hayata girerek Tanrı'yi içinde arayan ve kalbiyle bütün düşüncelerini Tanrı'da odaklaştıran, bu kişiyi, kendi haline bırakın'* sözü; ile, İsa'nın *'siz ise, dua edeceğiniz zaman odanıza girip kapıyı örtün ve gizlide olan Babanıza dua edin, gizlilik içinde yapıları gören Babanız sizi ödüllendirecektir, dua ettiğinizde putperestler gibi aynı sözleri tekrarlayıp durmayın'* (Matta 6: 6) tavsiyesi arasında tam bir benzerlik vardır. İsa gibi iyileştirici ilk mucizesini cüzamlılar üzerinde gösteren Krishna söylencelerinde, Krishna'ya gelen bir kişinin, *'bütün arzum ölmüş iki çocuğumun yaşama kavuşmasıdır'* dediği anda ayağa kalkarak babalarının yanına gelmesi gibi; İncillerde İsa da, *'kızım az önce öldü fakat sen dokunursan dirilecek'* diyen bir babanın ölmüş kızını ayağa kaldırmıştır. *'Güneş'teki ve Ay'daki ışık benim, ben karanlığın ötesindeyim, alev alev yanan ateşin saçtığı parlaklık da benim, ben ışığın ışığıyım'* diyen Krishna gibi; İsa da, *'Ben dünyanın ışığıyım, Benim ardımdan gelen asla karanlıkta yürümez ve yaşam ışığına sahip olur'* (Yuhanna 8: 12) demiştir. Krishna'nın, *'dünyanın payandası benim, yoldaşı ve Rab'bi de benim, yolu ve barınağı da benim'* sözü; ile, İsa'nın *'yol, gerçek ve yaşam benim'* (Yuhanna 14: 6) ifadesi arasında tam bir uyum vardır. Krishna, *'Ben tüm varlıkların kalplerinde olan Özben'im, Ben tüm varlıkların başlangıcıyım, ortasıyım ve aynı zamanda sonuyum, ezeli zaman ve her şeyim doğum ile ölümü benim'* (Bhagavad Gita 10: 20) demişken; İsa da, *'korkma, ilk ve son ben'im, diri olan benim, ölmüştüm ama işte sonsuzluklar boyunca diri kalacağım, ölümün ve ölümler diyarının anahtarları bendedir'* (Esinleme 1: 17) demiştir. Öldürülen ve dirilen, cehenneme inen ve tanıkların gözleri önünde göğe çıkan, Tanrı'nın vücut bulmuş hali olduğunu söyleyen İsa hakkında söylenen *'Tanrı yolunun sırrı büyüktür: O, bedende görüldü, ruhça doğrulandı, meleklerce görüldü, uluslara tanıtıldı, dünyada O'na iman edildi, yücelik içinde yukarı alındı'* (1. Timoteyus 3: 16) ifadesi gibi; Krishna da, insan biçiminde olmasına rağmen Tanrı'nın bir görünümüydü. Tanrı'nın insan biçiminde pek çok kez dünyaya geldiğine inanılan Krishna'nın, adeta bir görünümü veya tekrarı olarak da kabul edilen İsa; *'bir kimse yeniden doğmadıkça Tanrı'nın egemenliğini giremez, bir kimse sudan ve ruhtan doğmadıkça Tanrı'nın egemenliğine giremez, bedenden doğan bedendir ruhtan doğan ruhtur, yeniden doğmalısınız dediğime şaşma'* (Yuhanna 3: 3) sözleri, Krishna'nın *'O'nun sürekli olarak doğduğunu ve öldüğünü düşünüyorsan bile, o zaman bile kederlenmemelisin; doğum için ölüm kesindir ve ölüm için doğum kesindir, bu yüzden, bu kaçınılmaz olan için kederlenmemelisin'* (Bhagavad Gita 2: 26-27) sözlerinin bir başka versiyonu gibidir. Hindu mitolojisindeki Bhagavad-Gita içinde insan biçimindeki Tanrı olarak Krishna'nın *'Ben tüm varlıkların kalplerinde olan Özben'im, ey Gudakeşa! Ben tüm varlıkların başlangıcıyım, ortasıyım ve aynı zamanda sonuyum'* (Bhagavad Gita 10: 20) ifadesi; Yeni Ahit'e *'İbrahim doğmadan önce ben vardım'* (Yuhanna 8: 56) ifadesiyle olduğu kadar, *'Alfa ve Omega, başlangıç ve son ben'im; susamış olana, yaşam suyunun pınarından karşılıksız olarak su vereceğim; herkese yaptığının karşılığını vereceğim'* (Vahiy 21: 6) yüceltmesiyle da yansımıştır.

Yaşlı ve dindar bir adam olan Asita'nın, '*Sen Yüce Brahman'sın, yüce meskensin (ya da yüce ışıksın), yüce arılaştırıcısın, ebedisin, ilahi Kişi'sin, ilksel Tanrı'sın, doğmamışsın ve her yerde varolansın; ey Yüce Kişi, ey varlıkların kaynağı ve Rabbi, ey Tanrıların Tanrı'sı, ey dünyanın hakimi*' (Bhagavad Gita 10: 12) ifadesiyle tanıtılan Krishna'nın geleceğin bilgisine erdiği zaman söylediği artık mutlu şekilde ölebilirim açıklaması; Luka İncili'ndeki '*Ey Rabbim, vermiş olduğun sözü tuttun, kulun olan ben artık huzur içinde ölebilirim; çünkü senin sağladığın ve tüm halkların gözü önünde hazırladığın kurtuluşu, ulusları aydınlatıp halkın İsrail'e yücelik kazandıracak ışığı gözlerimle gördüm*' (2: 21) ifadeyle, doğru ve dindar adam Kudüslü Simon'a uyarlanmıştır. Bhagavad-Gita'da Krishna, '*tüm arzularını terk ederek, özlem duymadan, benim duygusu (sahiplenme duygusu) olmadan ve egoizmden yoksun olarak hareket eden kişi huzura erer; Ey Pritha'nın oğlu, bu Brahman'nın (ebedi durum) koltuğudur, buna ulaştığında, kimse artık yanılmaz. Yaşamının sonunda olsa bile kişi burada bulunarak, Brahman'la birliğe kavuşur*' (Bhagavad-Gita 2: 72) diyerek, Tanrıyla bir olmanın önündeki engellerden söz etmesi; İsraililerin başka Tanrılara taparak nasıl ayartıldığını (Vahiy 2: 14) açıklayan ve insan ile Tanrı'yı kıyaslayıp uyarılarda bulunan (1. Korinthlilere 1: 23) Yeni Ahit'e derinden tesir etmiştir. Yine Krishna'nın, '*kederlenilmemesi gerekenler için kederleniyorsun ve bilgelik sözleri söylüyorsun; bilge olanlar ne yaşayanlar için ne de ölümler için kederlenmezler*' (Bhagavad Gita 2: 11) sözü; Matta İncili'ne '*Rab, izin ver de önce gidip babamı gömeyim dedi; İsa ona, sen ardımdan gel, ölümleri bırak, kendi ölümlerini kendileri gömsünler*' (8: 22) olarak çevrilmiştir. Krishna'nın '*ben tüm varlıklara aynı davranırım, benim için nefret verici ya da çok sevdiğim diye bir şey yoktur; ama bana adanarak, sevgi ve saygıda bulunanlar bendedir, ben de onlardayım*' (Bhagavad Gita 2: 11) sözü; Matta İnciline '*komşunu sev, düşmanından nefret et*' denildiğini duydunuz; ama ben size diyorum ki, düşmanlarınızı sevin, size zulmedenler için dua edin, öyle ki göklerde olan Babanızın oğulları olasınız, çünkü O güneşini hem kötülerin hem de iyilerin üzerine doğdurur, yağmurunu da hem doğruların hem de eğrilerin üzerine yağdırır, eğer yalnız sizi sevenleri severseniz, ne ödülünüz olur' (5: 45) olarak yansıdığı gibi; Paul'un mektuplarına da '*başta Yahudiye sonra Yahudi olmayana olmak üzere, iyilik yapan herkese yücelik, saygınlık ve esenlik verecektir; çünkü Tanrı insanlar arasında ayırım yapmaz*' Romalılara 2: 11) anlamıyla aktarılmıştır. İçeriksel olarak aynı anlamı farklı kelimelerle dile getirmenin yanısıra, Bhagavad-Gita'dan Yeni Ahit'e kelime kelime aktarılmış cümlelere de rastlanılmaktadır. Tanrı ve insan açısından gün veya yıl olarak zamanın izafi olduğunu belirten Krishna'nın, '*bir Brahma gününün bin Yuga boyunca sürdüğünü, ve bir brahma gecesinin de bin Yuga boyunca sürdüğünü bilenler, gece ve gündüzü bilenlerdir*' (Bhagavad Gita 8: 17) sözü; Yeni Ahit'e '*rabbın gözünde bir gün bin yıl ve bin yıl bir gün gibidir*' (2. Petrus 3: 8) olarak aktarılmıştır.

1. Krisna'nın Sözlerinin Bir Derlemesi Olarak Yeni Ahit

İnanan insanı işlediği fiil kadar henüz eyleme dönüşmemiş duygularının da en az davranış kadar önemli olduğunu vurgulayan Krishna'nın, *'fil organlarını (elini ve ayağını, ağzını ve cinsel organını) dizginlerken bir yandan da zihnen duyu-nesnelere düşünen kimse yanlış anlayışından dolayı, iki yüzlü olarak adlandırılır'* (Bhagavad Gita 3: 6) sözü; İncil'e *'zina etme denildiğini duydunuz; ama ben size diyorum ki, bir kadına şehvetle bakan her adam, zaten yüreğinde o kadınla zina etmiştir'* (Matta 5: 28) ifadesiyle aktarılarak, İsa'ya uyarlanmıştır. İncildeki, *'İsa onlara şu karşılığı verdi, Kendim için tanıklık etsem bile tanıklığım geçerlidir, çünkü nereden geldiğimi ve nereye gideceğimi biliyorum, oysa siz nereden geldiğimi, nereye gideceğimi bilmiyorsunuz'* (Yuhanna 8: 14) ifadesi; Krishna'nın, *'Ey Arcuna, hem Benim hem de senin bir çok doğumu oldu; Ben bunların hepsini biliyorum ama sen bunları bilmiyorsun'* (Bhagavad Gita 4: 5) sözüyle tam bir uyum içindedir. Tanrısal bir maksat için ve Tanrı olarak bir bedende görünen Krishna'nın *'iyinin korunması ve doğruluğun sağlanması için, Ben her çağda doğarım'* (Bhagavad Gita 4: 8) sözü; Yeni Ahit'e *'Ben gerçeğe tanıklık etmek için doğdum, bunun için dünyaya geldim, gerçekten yana olan herkes benim sesimi işitir'* (Yuhanna 18: 37) ile, *'sevgili kardeşlerim, daha şimdiden Tanrı'nın çocuklarıyız, ama ne olacağımız henüz bize gösterilmedi; ne var ki, Mesih görüldüğü zaman O'na benzer olacağımızı biliyoruz, çünkü O'nu olduğu gibi göreceğiz; Mesih'te bu ümide sahip olan herkes, Mesih pak olduğu gibi kendini pak kılar'* (1. Yuhanna 3: 2) ifadesiyle uyarlanmıştır. İnançta sevgiyi ve her şeyden vazgeçmeyi öne çıkaran Krishna'nın, *'Bana adanarak, sevgi ve saygıda bulunanlar Bendedir, Ben de onlardayım; Ben bilge için fazlasıyla değerliyim ve o da Benim için değerlidir'* (Bhagavad Gita 9: 29, 7: 17) sözleri; Yeni Ahit'te *'kim buyruklarımı bilir ve yerine getirirse, işte beni seven odur; Beni seveni Babam da sevecektir, Ben de onu seveceğim ve kendimi ona göstereceğim'* (Yuhanna 14: 21 ; Luka 14: 33) ifadesiyle İsa'ya uyarlanmıştır. İnanıcı her fiilin temeli kılan İsa'nın İncildeki, *'iman eden kurtulacak, iman etmeyen ise hüküm giyecek; çünkü kuşku duyan kişi rüzgârın sürükleyip savurduğu deniz dalgasına benzer'* (Markos 16: 16; Yakup'un mektubu 1: 3) ifadesi; kurtuluşu iman üzerine kuran ve bilgisizlikle inançsızlığı bir gören Krishna'nın, *'cahil olan, inançsız olan, şüphe içindeki kişi yıkıma doğru yol alır; şüpheli kişi için ne bu dünya, ne öte alem, ne de mutluluk vardır'* (Bhagavad Gita 4: 40) sözlerinin bir benzeridir. Tanrı'nın oğlu olarak kainattaki her şeyin yaratılmasını sağladığı halde insanların kendisine hiç değer vermeyen İncildeki İsa'nın, *'O, dünyadaydı, dünya O'nun aracılığıyla var oldu, ama dünya O'nu tanımadı'* (Yuhanna 1: 10) ifadesi; ile, her şeyin yaratıcısı Tanrı'nın insan şeklindeki görünümü olmasına rağmen kendisini görenlerin hiç önemsemediği Krishna'nın, *'Yüksek seviyeli Varlığımın tüm varlıkların Rabbi olduğunu bilmeyen aptallar, insan şekli aldığımda Bana aldırılmazlar; bu yanlışlığı içindeki dünya, doğmamış ve yok edilmez olan Ben'i bilmez.'* (Bhagavad Gita 9: 11, 7:25) sözü arasında uyum vardır.

Kendini kurban olarak sunulmuş bir ayin yiyeceği olarak tanıtan Krishna'nın, 'Ben ruhlara sunulan takdimeyim (yemeğim), Ben ayin otuyum, Ben adağım' (Bhagavad Gita 9: 16) sözü; ile, Yeni Ahit'te kurban sunusu veya Tanrı kuzusu olarak tanıtılan İsa'nın, 'yemek sırasında İsa eline ekmek aldı, şükran duasını yapıp ekmeği böldü ve öğrencilerine verdi; alın, yiyin bu benim bedenimdir, dedi; sonra bir kâse alıp şükretti ve bunu öğrencilerine vererek hepiniz bundan için bu benim kanımdır, günahların bağışlanması için bir çokları uğruna akıtılan antlaşma kanıdır dedi' (Matta 26: 26) ifadesi arasında tam bir anlam uyumu vardır. Her amelin Tanrı'ya sunulmasını isteyen Krishna'nın, 'her ne yaparsan, her ne yersen, kurban olarak neyi sunarsan, neyi verirsen, çile olarak neyi uygularsan uygula, bunu Bana takdim ederek yap, ey Arcuna' (Bhagavad Gita 9: 27) dileği; ile, Paul'un her şeyde Tanrı'nın yüceliği maksadının güdülmesini öngören, 'her ne yer ve içerseniz, her ne yaparsanız, her şeyi Tanrı'nın yüceliği için yapın' (1.Korintliler 10: 31), ve, 'söylediğiniz ve yaptığınız her şeyi Rab İsa'nın adıyla yapın; her ne yaparsanız insanlar için değil Rab için yapar gibi candan yapın, rab Mesih'e kulluk ediyorsunuz' (Koloselilere 3: 17, 24) sözü arasında benzerlik vardır. Bedene hayat veren ruhun asla ölmediğini, eski elbisesini çıkarıp yeni elbiseyi giymesi gibi ruhun da bir başka bedene hayat verdiğini ve asla yok olmadığını vurgulayan Krishna'nın, 'yeni ölmüş bir kimse yeni doğmuş dolayısıyla halen yaşayan bir kimse gibidir, doğan da ölen ve yaşayan da aynı ruhtur dendiğini duyduğum halde neden hâlâ üzüntülüsün; doğum için ölüm kesindir ve ölüm için doğum kesindir, bu yüzden, bu kaçınılmaz olan için kederlenmemelisin' (Bhagavad Gita 2: 27) sözleri; ile, bedenden doğup öldükten sonra ruhtan doğmanın gerekliliğini açıklayan İncillerdeki İsa'nın, 'sana doğrusunu söyleyeyim, bir kimse yeniden doğmadıkça Tanrı'nın Egemenliğini göremez; Nikodim, yaşlanmış bir adam nasıl doğabilir, annesinin rahmine ikinci kez girip doğabilir mi diye sordu; İsa şöyle cevap verdi, sana doğrusunu söyleyeyim, bir kimse sudan ve Ruh'tan doğmadıkça Tanrı'nın Egemenliğine giremez, bedenden doğan bedendir ve Ruh'tan doğan ruhtur, sana yeniden doğmalısınız dediğime şaşma' (Yuhanna 3: 3) ifadesi arasında uyum vardır.

Kainattaki bütün varlıkları yarattığını ve yarattığı her varlığın içinde de özben (yani Tanrısal ruh) olarak var olduğunu vurgulayan Krishna'nın, 'tüm bu dünya, Benim tarafımdan, Benim tezahür etmemiş yönümle sarmalanmıştır; tüm varlıklar Ben'de varolur, ama Ben onların içinde değilimdir; varlıkların etkin sebebi olan ve tüm varlıkları destekleyen, ama onlarda bulunmayan Özbenim'dir; Benim gözetimim altında, Doğa hareket eden ve etmeyeni üretir; bundan dolayı, ey Arcuna, dünya döner durur' (Bhagavad Gita 9: 4, 10) sözleri; ile, Tanrı'nın insanın içinde olduğunu bildiren Yeni Ahit'teki İsa'nın, 'Tanrı hiçbirimizden uzak değildir, nitekim O'nda yaşıyor ve deviniyoruz, O'nda varız, ozanlarınızdan bazılarının belirttiği gibi, Biz de O'nun soyundanız' (Elçilerin İşleri 17: 27), 'insanlar işte burada ya da işte şurada demeyecekler, çünkü Tanrı'nın Egemenliği içinizedir' (Luka 17 : 21), 'dünya O'nu kabul edemez, çünkü O'nu ne görür ne de tanır, siz O'nu tanıyorsunuz, çünkü O aranızda yaşıyor ve içinizde olacaktır' (Yuhanna 14: 17), 'Tanrı'nın Ruhu içinizde

yaşıyorsa, siz benliğin değil, Ruh'un denetimindesiniz; ama bir kişide Mesih'in Ruhu yoksa, o kişi Mesih'in değildir; eğer Mesih içinizde ise, bedeniniz günahattan ötürü ölü olmakla beraber, aklanmış olduğunuz için ruhunuz diridir; Mesih İsa'yı ölümden dirilten Tanrı'nın Ruhu içinizde yaşıyorsa, Mesih'i ölümden dirilten Tanrı, içinizde yaşayan Ruhuyla ölümlü bedenlerinize de yaşam verecektir' (Romalılara 8: 9), 'iman yolunda olup olmadığınızı anlamak için kendi kendinizi sınavın, kendinizi yoklayın, İsa Mesih'in içinizde olduğunu bilmiyor musunuz, aksi halde sınavdan başarısız çıkardınız' (2. Korintlilere 13: 5), 'bu sırrın özü şudur: Mesih içinizde bulunuyor' (Koloselilere 1: 27), 'söz Tanrı'yla birlikteydi ve söz Tanrı'ydı; söz içinizde yaşarsa, siz de Oğul'da ve Baba'da yaşarsınız' (1. Yuhanna 1: 1, 2: 25) vs. ifadelerine uyarlanmıştır. Tanrı'nın bir görünümü ve aklın parlayan ışığı olarak cehaleti ve karanlığı yıkacağını belirten Krishna'nın, 'onlar için sadece şefkat duyduğumdan, Ben onların Özben'inde var olarak, bilginin parlak ışığıyla, cehaletten kaynaklanan karanlığı yok ederim; Güneşte ikamet eden ve tüm dünyayı aydınlatan bu ışığın, ve ayrıca aydaki ve ateşteki ışığın, Benim ışığım olduğunu bil' (Bhagavad Gita 10: 12; 11: 12) sözü ile, İncillerdeki İsa'nın 'yaşam O'ndaydı ve yaşam insanların ışığıydı' (Yuhanna 1:4), 'Ben dünyanın ışığıyım, Benim ardımdan gelen asla karanlıkta yürümez, yaşam ışığına sahip olur' (Yuhanna 8: 12), 'dünyada olduğum sürece dünyanın ışığı ben'im' (Yuhanna 9: 5), 'karanlıkta kalmamak için ışığınız varken yürüyün, karanlıkta yürüyen nereye gittiğini bilmez' (Yuhanna 12: 35), 'dünyaya ışık geldi ama insanlar ışığın yerine karanlığı sevdiler, çünkü yaptıkları işler kötüydü, kötülük yapan herkes ışıktan nefret eder ve işleri açığa çıkmasın diye ışığa gelmez' (Yuhanna 3: 19) ifadesi arasında benzerlik vardır.

Yakup ismiyle geçtiği İncillerde annesi Meryem ile birlikte İsa'yı reddedip yalanladığı (Markos 6: 3) halde, James ismiyle İsa'nın kardeşi olarak ün yapan ve 60'lı yıllarda Hıristiyanların önemli figürlerinden birisi haline gelen, ilk Kudüs piskoposu Ya'akov'a atfedilen pek çok mektubun yanında yazdığı İncildeki, 'Tanrı kötülük tarafından asla ayartılamaz, Tanrı'nın kendisi de hiç kimseyi yanıltmaz, fakat kendi arzularına kapılan her insan ayartılır, şehvetle birleşen her bedenden günah doğar, günah tamamlandığında ölüm doğar, heveslere kapılarak ayartılmayalım benim sevgili kardeşlerim' (James 1: 13) ifadesi; kişiyi günaha kendi arzularının düşürdüğünü açıklayan Krishna'nın, 'Arcuna: ama istemese bile, kişiyi zorla günah işlemeye ne sevk eder, ey Krişna; Krişna, Rajas (hareket, tutku) değerinden doğan, tamamen günahkar ve tamamen yok edici olan arzu, öfke sevk eder; bunu bu dünyadaki düşmanların olarak bil' (Bhagavad Gita 3: 36,37) sözlerinin yansıması gibidir. Tanrı'nın asla kavranılamayan ölçütlerinin bulunduğu sonucuna varılan Tanrı nerede ve dünyanın bunca kötülüklerini neden yok etmiyor veya dünyada olup bitenlerden haberdar mı gibisinden görüşlere bir yorum getiren, Krishna'nın 'Beni her yerde gören ve her şeyi Ben'de gören kişi, ne Ben'den ayrılır ne de Ben ondan ayrılırım' (Bhagavad Gita 6: 30) sözü; belki de platonist bir algılayışla, Tanrı'nın kainatın dışında fakat insanın içinde olduğunu vurgulayan İsa'nın 'insanlar da işte burada ya da işte şurada demeyecekler, çünkü Tanrı'nın egemenliği içinizedir' (Luka 17: 21) ifadesiyle uyumludur. Bilginin ışık

olarak sadece Tanrı'da bulunduğunu ve ışık-ruh olan Tanrı'ya yöneldikçe de bilgiye kavuşulacağını belirten Krishna'nın, örtüyü cehaletin simgesi haline getiren '*bilgi cehaletle örtülmüştür, bu yüzden varlıklar yanılğı içindedirler; ama bilgi, Özben'in bilgisiyile cehaleti yok edilmiş kişilere, Yüce olanı (Brahman'ı) güneş gibi ortaya çıkarır*' (Bhagavad Gita 5: 15) sözü; Paul'un '*yüzündeki parlaklığın giderek söndüğünü İsrail oğulları görmesin diye yüzünü peçeyle örten Musa gibi değiliz, İsrail oğullarının zihinleri körleşmişti, bugün bile eski antlaşmayı okudukları zaman zihinleri aynı peçeyle örtülü kalıyor, çünkü bu peçe yalnız Mesih aracılığıyla kalkar, ne var ki bugün bile Musa'nın yazıları okundukça bir peçe yüreklerini örtüyor, oysa ne zaman birisi rab'be dönerse o peçe kaldırılır, rab ruhtur ve rabbin ruhu neredeyse orada özgürlük vardır, ve biz hepimiz peçesiz yüzle rabbin yüceliğini görerek yücelik üstüne yücelikle O'na benzer olmak üzere değiştiriliyoruz, bu da ruh olan rab sayesinde oluyor*' (2. Korintliler 3: 13) yorumunda yansımıştır. Yüce ruhlu varlık olarak Krishna'nın, '*Ben her şeyin kaynağıyım; her şey Ben'den türer; bunu anlayan bilgeler meditasyona bağlanarak Bana sevgi ve saygıda bulunurlar ve Bana gelirler; onlar için sadece şefkat duyduğumdan, Ben onların Özben'inde var olarak, bilginin parlak ışığıyla, cehaletten kaynaklanan karanlığı yok ederim; Benden daha yüksek seviyede hiç bir şey yoktur, kıymetli taşların bir ipe geçirilmesi gibi, her şey sıra sıra Bana bağlanmıştır; Ey Arcuna, tek bir noktada merkezlenmiş -hareket eden ve etmeyen herşeyi kapsayan- tüm evreni ve başka neyi görmeyi diliyorsan onu burada, Bedenimde seyret*' (Bhagavad Gita 10: 8, 7: 7, 11: 7) sözleri; ile, Yeni Ahit'teki '*her şey O'nun aracılığıyla var oldu, var olan hiçbir şey O'nsuz olmadı; yaşam O'ndaydı ve yaşam insanların ışığıydı; ışık karanlıkta parlar ve karanlık onu alt edememiştir*' (Yuhanna 1: 3), '*görünmez Tanrı'nın görüntüsü, bütün yaratılışın ilk doğanı O'dur; nitekim gökte ve yeryüzünde, görünen ve görünmeyen şeyler, tahtlar, egemenlikler, yönetimler ve hükümlerlikler, her şey O'nda yaratıldı; her şey O'nun aracılığıyla ve O'nun için yaratılmıştır; her şeyden önce var olan O'dur ve her şey varlığını O'nda sürdürmektedir*' (Koloselilere 1: 15), '*zaman dolunca gerçekleştireceği bu tasarıya göre, yerdeki ve gökteki tüm varlıkları Mesih'te birleştirecek*' (Efeslilere 1: 10) ifadeler arasında benzerlik vardır.

Kötülüklerin kişiyi köle ederken yüce ruh olarak kendisine yönelenlerin özgür olacaklarını belirten Krishna'nın, '*ilahi doğa özgürlüğe kavuştururken, şeytani doğa insanı zincirlere bağlar; Bana ulaşan bu büyük ruhlar, en yüksek mükemmelliğe ulaşmış ve özgürleşmişlerdir; aklını sürekli olarak dengede tutarak, Ben'de varolan ve özgürleşmeye varan huzura erer; mutlak özgürlük (ya da Brahman'a özgü mutluluk) arzu ve öfkeden kurtulmuş, düşüncelerini kontrol etmiş ve Özben'in farkındalığına sahip kendine hakim münzeviler için her yanda varolur; ölümlüler arasında, Beni doğmamış ve başlangıcı olmayan, tüm dünyaların büyük rabbi olarak bilenler yanılğı içinde olmayanlardır, onlar tüm günahlarından arınmışlardır*' (Bhagavad Gita 10: 3, 5: 26, 6: 15, 8: 15, 16: 5) sözleri; Yeni Ahit'e, '*İsa kendisine iman etmiş olan Yahudilere, eğer benim sözüme bağlı kalırsanız, gerçekten öğrencilerim olursunuz, gerçeği bileceksiniz ve gerçek sizi özgür kılacak, dedi*' (Yuhanna 8: 32), ve '*bedenlerinizin üyelerini*

ahlaksızlığa ve kötülük yapmak üzere kötülüğe nasıl köle olarak sundunuzsa, şimdi de bu üyelerinizi kutsal olmak üzere doğruluğa köle olarak sunun; sizler günahın kölesiyken doğruluktan özgürdünüz, şimdi utandığınız şeylerden o zaman ne kazancınız oldu, o şeylerin sonu ölümdür; şimdiyse günahtan özgür kılınıp Tanrı'nın kulları olduğunuza göre kazancınız, kutsallaşma ve bunun sonucu olan sonsuz yaşamdır; çünkü günahın ücreti ölüm, Tanrı'nın armağanı ise Rabbimiz Mesih İsa'da sonsuz yaşamdır' (Romalılara 6: 20) ifadelerine yansımıştır. Adaleti sağlamak maksadıyla dünyanın her çöküş döneminde geldiğini belirten Krishna'nın, *'ey Arcuna, ne zaman doğruluk ilkesinde bir düşüş yaşansa ve adaletsizlik yükselişe geçse, Ben Kendimi tezahür ettiririm'* (Bhagavad Gita 4: 7) sözleri; Yeni Ahit'teki, *'Tanrı, geçmiş dönemlerin bilgisizliğini görmezlikten geldi; ama şimdi her yerde herkesin tövbe etmesini buyuruyor; çünkü dünyayı, atadığı Kişi aracılığıyla adaletle yargılayacağı günü saptamıştır; bu Kişi'yi ölümden diriltmekle bunun güvencesini herkese vermiştir'* (Resullerin İşleri 17: 30) ifadesi ile İsa'ya uyarlanmıştır.

2. Tanrısal Lütfun Dağıtıcısı ve Günahların Affedicisi Olarak İsa ve Krishna

Yüce bir ruh olarak ya da Tanrı'nın ruhu olarak Tanrı'nın bir görünümü olduğu dogmasına dayanan Krishna ile İsa, kendisine sığınıp tapanlara Tanrı lütfunun bir ifadesi olarak kurtuluş garantisi vermektedir. Kişisel kurtuluşu veya Tanrısal lütfu, her an kendisini düşünmeye dayandıran Krishna'nın, *'aklına Bana odaklayarak, lütfumla tüm engellerin üstesinden geleceksin; ama egoizmden dolayı Beni duymazsan, yok olup gideceksin; her zaman tüm fiillerini yapan, Bana sığınan kişi Lütfumla ebedi, yok edilmez duruma ya da meskene ulaşır; tüm varlığıyla sığınmak için O'na git, ey Arcuna, lütfuyla yüce huzura ve ebedi meskene ulaşacaksın'* (Bhagavad Gita 18: 56, 58, 62) sözü; Paul'ün mektuplarına, *'onun lütfuyla kurtuldunuz, Tanrı bizi Mesih İsa'da Mesih'le birlikte diriltilip göksel yerlerde oturttu; bunu, Mesih İsa'da bize gösterdiği iyilikle, lütfunun sonsuz zenginliğini gelecek çağlarda sergilemek için yaptı'* (Efeslilere 2: 5) ifadesiyle yansımıştır. Lütfu kurtuluşun temeli haline getiren İsa gibi Krishna da, ancak iman sayesinde bu lütfu kavuşulacağını bildirmiş olmakla, dinin temelini inanç üzerine kurmuştur. Kurtuluşu sağlayan bir lütuf olarak imanın gayretle elde edilemeyeceğini bildiren Krishna'nın, *'inançsız olan, şüphe içindeki kişi yıkıma doğru yol alır; şüpheli kişi için ne bu dünya, ne ötealem, ne de mutluluk vardır; ve inancı tam olup ve içsel varlığı Ben'de olarak, Ben'i seven ve Bana hürmet eden Yogi'yi, tüm Yogi'lerin en samimisi sayarım; bahşedilmiş bu inançla kişi, ona (o biçime) saygı ve sevgi gösterir ve ondan arzuladığı şeyleri sağlar, (ama aslında) bu varlıklar (sadece) Benim tarafımdan takdir edilirler'* (Bhagavad Gita 4: 40, 6:47, 7: 21) sözleri; imanı bir Tanrı armağanı olarak gören İsa'ya, *'kızım imanını seni kurtardı; onların imanını gören İsa felçliye oğlum cesur ol, günahların bağışlandı, dedi; yasa ile aklanmaya çalışan sizler iman yoluyla lütfuyla kurtuldunuz, bu sizin başarınız değil Tanrı'nın armağanıdır, kimsenin övünmemesi için iyi işlerin ödülü değildir; Mesih'ten ayrıldınız Tanrı'nın lütfundan uzak düştünüz, Ruh'a dayanarak imanla bekliyoruz, Mesih İsa'da yalnız*

sevgiyle etkin olan imanın değeri vardır' (Matta 9: 2; Efeslilere 2: 8, 5: 4) ifadelerinde uyarlanmıştır. İmana kavuşmuş kişilerin kendini Tanrı'ya kurban olarak sunarak her şeyden vazgeçme fedakarlığında bulunacağını, Krishna, *'adanmış kişinin saygı ve sevgi göstermek için inançla arzuladığı biçim ne olursa olsun, onun bu inancını Ben sağlam ve sarsılmaz yaparım; Tanrılara sevgi ve saygıda bulunanlar onlara giderler; atalara sevgi ve saygıda bulunanlar ruhlara giderler; elementlere hükmeden İlahlara da onlara sevgi ve saygıda bulunanlar gider; Bana adanmışlarsa Bana gelir; her ne yaparsan, her ne yersen, kurban olarak neyi sunarsan, neyi verirsen, çile olarak neyi uygularsan uygula, bunu Bana takdim ederek yap, ey Arcuna; Bazı Yogiler sadece Tanrılara kurban verirler, diğerleriyle Özben yoluyla sadece Özben'i Brahman ateşinde kurban olarak sunarlar; bazılarıysa işitme duyusu ve diğer duyularını dizginleme ateşinde kurban olarak sunarlar, diğerleri sesi ve çeşitli duyu-nesnelere duyuların ateşinde kurban olarak sunarlar; diğerleri, duyuların tüm işlevlerini ve nefesin işlevlerini bilgi ile yanıp tutuşan benliği-dizginleme-Yogasının ateşinde kurban ederler'* (Bhagavad Gita 7: 21, 9: 25, 4: 25) sözleriyle vurguladığı gibi; *'Mesih'le birlikte çarmıha gerildim, artık ben yaşamıyorum, Mesih bende yaşıyor; şimdi bedende sürdürdüğüm yaşamı, beni seven ve uğruma kendini feda eden Tanrı Oğluna imanla sürdürüyorum; Tanrı'nın lütfunu geçersiz saymış değilim, çünkü aklanma Yasa aracılığıyla kazanılabileseydi, o zaman Mesih boş yere ölmüş olurdu'* (Galatyalılara 2: 20) Paul tarafından da bildirilmiştir.

İmana dayanan bir kurtuluş olarak lütfu nail olabilmek için, her anın ve her amelin kendisine bağlanmasını, severek kendinde yaşamasını isteyen Krishna'nın, *'Bana sevgi ve saygıda bulunan, tüm fiillerini Ben'de terk eden, Bana yüce hedefim diye bakan, tek bir akılla (başka hiç bir şeye adanmadan) yapılan Yoga'yla Benim üzerime meditasyon yaparak; akılları her zaman Ben'de olanları, ey Arcuna, doğrusu Ben çok geçmeden ölümlü kötülüğün (Samsara'nın) okyanusundan kurtarırım; aklını sadece Ben'de odaklar, zihnini Ben'de tutarsan, şüphesiz bundan sonra sadece Ben'de yaşayacaksın; en günahkar olan bile başka hiç bir şeye adanmadan, bana sevgi ve saygıda bulunursa, doğru yönde değiştiğinden, o da erdem sahibi olarak görülmelidir'* (Bhagavad Gita 12: 6; 9: 30) sözleri; ile, yalnızca bedeni (bedenin ruhunu = nefsi) öldürerek karşılığında ruhunu alarak kurtuluşun yolunu açan İsa'nın, *'size doğrusunu söyleyeyim, Mesih'e ait olduğunuz için sizlere bir bardak su içiren ödüksüz kalmayacaktır; özet olarak, her ne yer ve içerseniz, her ne yaparsanız, her şeyi Tanrı'nın yüceliği için yapın; sonsuz yaşam, tek gerçek Tanrı olan seni ve gönderdiğin İsa Mesih'i tanımlar; Tanrı, rab İsa Mesih'e inanmış olan bizlere verdiği armağanın aynısını onlara verdiyse, ben kimim ki Tanrı'ya karşı koyayım; Tanrı, insanları İsa Mesih'e olan imanlarıyla aklar; bunu iman eden herkes için yapar, hiç ayırım yoktur'* (1. Korintlilere 10: 31, Markos 9: 41, Yuhanna 17: 3; Elçilerin İşleri 11: 17) ifadesi arasında tam bir uyum vardır. Ruhi arınmayı ve kurtuluşu imana bağlayan, kendisine iman edip tapanlar arasında da hiçbir ayırım yapmayan Krishna'nın, kendisini Tanrı'ya kurban veren inananı (yeniden doğuşunda) kast döngüsünün dışına çıkartan,

‘Ben tüm varlıklara aynı davranırım, Benim için nefret verici ya da çok sevdiğim diye bir şey yoktur, ama bana adanarak sevgi ve saygıda bulunanlar Bendedir, Ben de onlardayım; hatta en günahkar olan bile, başka hiç bir şeye adanmadan, bana sevgi ve saygıda bulunursa, doğru yönde değiştiğinden, o da erdem sahibi olarak görülmelidir; ey Arcuna, günahkar olarak doğabilen kadınlar, Vaishya'lar ve Sudra'lar da, Bana sığınarak, Yüce Amaca ulaşırlar; O halde kutsal Brahmin'ler ve adanmış soylu azizler (bu amaca) ne kadar kolay ulaşırlar; bu kalıcı olmayan ve mutsuz dünyaya sahip olduğundan, bana sevgi ve saygıda bulun; aklını Bana odakla, kendini Bana ada, Bana kurban et, Benim önümde eğil; kendi benliğini Benimle birleştirerek, Beni Yüce Amacın yaparak, doğrusu Bana geleceksin’ (Bhagavad Gita 9: 29) sözleri; yasaya uymayan ulusları, Musa'nın şeriatine bağlanarak kurtuluşa ulaşmak isteyen İsraililerden üstün gören veya imana yakın kılan Paul'un, ‘İbrahim Tanrı'ya iman etti ve böylece aklanmış sayıldı, öyleyse şunu bilin ki İbrahim'in gerçek oğulları iman edenlerdir, iman edenler iman etmiş olan İbrahim'le birlikte kutsanırlar, hiç kimse Tanrı katında Yasa'yla aklanmaz, imanla aklanmış insan yaşayacaktır, İsa Mesih'e olan imana dayanan vaat iman edenlere verilsin diye Kutsal Yazı bütün dünyayı günahın tutsağı ilan ediyor; artık ne Yahudi ne Grek, ne köle ne özgür, ne erkek ne dişi ayrımı vardır; hepiniz Mesih İsa'da birsiniz; ve eğer Mesih'e aitseniz, o zaman İbrahim'in soyundansınız, vaade göre de mirasçilersiniz; kutsal Yazı O'na iman eden hiç kimse utandırılmayacak der, çünkü Yahudi ve Grek ayrımı yoktur, aynı Rab hepsinin Rabbidir, kendisine yakaranların hepsine karşı eli açıktır, rab'be yakaran herkes kurtulacaktır’ (Galatyalılara 3: 7, Romalılara 10: 12) ifadelerine ve özellikle Galatyalılar (2: 20) mektubuna yansımıştır. Kendisine iman edip tapanların öldükten sonra yok olmayacaklarını belirten Krishna'nın, ‘en günahkar olan bile, kısa zamanda erdemli hale gelir ve ebedi huzura kavuşur; ey Arcuna, Bana adananın (kurban olanın) asla yok olmayacağını kesinlikle bil’ (Bhagavad Gita 9: 31) sözleri; çok güçlü bir sonsuz yaşam vurgusuyla, ‘O'na iman eden herkes sonsuz yaşama kavuşsun; Tanrı dünyayı o kadar çok sevdi ki, biricik Oğlunu verdi, öyle ki, O'na iman edenlerin hiç biri mahvolmasın, ama hepsi sonsuz yaşama kavuşsun; Oğul'a iman edenin sonsuz yaşamı vardır, ama Oğul'un sözünü dinlemeyen yaşamı görmeyecektir’ (3: 15) ifadeleriyle, Yuhanna İncili'ne aktarılmıştır.

Markos İncili'ndeki, ‘Zaman doldu, Tanrı'nın Egemenliği yaklaştı, tövbe edin, insanoğlu'nun yeryüzünde günahları bağışlama yetkisine sahip olduğunu bilesiniz’ (2: 11) ifadesiyle, insanları yaptıklarından pişman olmaya ve tövbe etmeye çağıran İsa kadar; ‘hiç bir varlıktan nefret etmeyen, her şeye karşı arkadaşça davranan ve şefkatli olan, bağışlayıcı olan; Ben kurban veririm, Ben bağışta bulunurum, Ben sevindireceğim’ (Bhagavad Gita 12: 13, 16: 15) diyen, Krishna da bağışlayıcıydı. Bağışlanmaya erişmek için ‘tüm görevlerinden el etek çekip, sadece Bana sığın, üzülme, seni tüm günahlarından özgürleştireceğim; bağımlılığa karşı zafer kazanarak arzularından tamamen vazgeçen, zevk ve acı olarak bilinen zıt kutuplardan kurtularak yanılğı içinde olmayan kişi ebedi hedefe ulaşır’ (Bhagavad Gita 18: 66) ifadesiyle her

şeyden vazgeçmenin gerekli olduğunu belirten Krishna; bağışlanmaya olduğu kadar kurtuluşa dolayısıyla sonsuz yaşama kavuşmak için her şeyden vazgeçmek gerektiğini, *'İsa ona, eğer eksiksiz olmak istersen, git, varını yoğunu sat, parasını yoksullara ver, böylece göklerde hazinen olur, sonra gel, beni izle dedi; sizden kim varını yoğunu gözden çıkarmazsa, benim öğrencim olamaz'* (Matta 19: 21; Luka 14: 33) ifadesiyle vurgulayan İncillerin İsa'sı ile uyumludur. Lütfa imanla ve özveriyle kavuşulacağı, dünyevi çaba veya ibadetlerin kurtuluşu ve sonsuz yaşamı sunan Tanrı'yı görebileceklerini *'ne Vedaları çalışmakla ve kurbanla, ne takdimelerle, ne ayinlerle, ne de sert çilelerle, bu insanlar dünyasında Beni senden başkası bu biçimde görebilir; Ben, ne Vedalarla, ne çileyle, ne takdimeyle, ne de kurbanla, senin gördüğün biçimde görülmem'* (11: 48,51) ifadesiyle belirten Krishna gibi; kurtuluşa yasaya bağlılıkla veya ibadetle değil de yalnızca Tanrı'nın lütfuyla erişileceğini öngören Paul'un, *'yasanın gereklerini yapmakla hiç kimse Tanrı katında aklanmayacaktır, çünkü Yasa sayesinde günahın bilincine varılır; Tanrı'nın lütfuyla seçilmiş küçük bir topluluk vardır, ama bu, lütufla olmuşsa, iyi işlerle olmamış demektir, aksi halde lütfü artık lütfü olmaz'* (Romalılara 3: 28, 11: 5) yazdıklarıyla aynı anlamı taşımaktadır. Lütfü öğretisini insanların günaha tutsaklığı ve bağışlanmanın da bir Tanrı armağanı olduğu iman üzerine kuran Krishna'nın, *'ateş nasıl dumanla çevrenirse, girişilen işler de kötülükle çevrenmiştir; egoizmden, güçten, kibirden, öfkeden, arzudan ve açgözlülüğten el etek çekmiş, benim zannından kurtulmuş olan, huzurlu olan kişi Brahman haline gelmeye uygundur; Brahman haline gelerek, Özben'de sakin kalan kişi ne kederlenir ne de bir şeyi arzular; tüm varlıklara karşı aynı olarak, Bana yüce adanmaya ulaşır; her zaman tüm fiillerini yapan, Bana sığınan kişi Lütfumla ebedi, yok edilmez duruma ya da meskene ulaşır; mutlak özgürlük ya da Brahman'a özgü mutluluk arzu ve öfkeden kurtulmuş, düşüncelerini kontrol etmiş ve Özben'in farkındalığına sahip kendine hakim münzeviler için her yanda varolur'* (Bhagavad Gita 18: 53) sözleri; iman ile itaati ve özgürlük ile sonsuz yaşamı bir kılan Yuhanna İncilindeki, *'eğer benim sözüme bağlı kalırsanız, gerçekten öğrencilerim olursunuz, gerçeği bileceksiniz ve gerçek sizi özgür kılacak; İsa, size doğrusunu söyleyeyim, günah işleyen herkes günahın kölesidir, köle ev halkının sürekli bir üyesi değildir ama oğul sürekli üyesidir, bunun için Oğul sizi özgür kılarsa gerçekten özgür olursunuz, dedi'* (8: 32) ifadelerine yansımıştır.

Lütfa ulaşmış imanlı kişinin kendisini aramasını ve tanımasını isteyen Krishna'nın, *'adanma yoluyla, kişi Benim gerçekten ne ve kim olduğumu bilir; Beni gerçekten bilerek, Yüce olanın derhal içine girer; insanların en geri tabiatlı olan kötülük yapanlar ve yanlış içinde olanlar, Beni aramazlar; yanlışsama yoluyla bilgisi yok edilmişler ifritlerin yolunu takip ederler; gerçi tüm bunlar yüce gönüllü varlıklardır; ama Ben bilgeyi Kendi Özbenim sayarım; çünkü o, şaşmaz değişmez bir akılla, yüce hedefi olarak sadece Bana yönelir'* (Bhagavad Gita 18: 55, 17: 15) ifadeleri; ile, imanı kendisini tanımayla (ya da gerçeği bilmeyle) bir tutmuş olan İsa'nın, Yuhanna İncilindeki, *'hem beni tanıyorsunuz hem de nereden olduğumu biliyorsunuz, Ben kendiliğimden gelmedim, Beni gönderen gerçektir, O'nu siz tanıyorsunuz, Ben*

O'nu tanırım, çünkü ben O'ndanım, beni O gönderdi; siz ne beni tanırsınız ne de Babamı, Beni tanısaydınız Babamı da tanırdınız; Ben iyi çobanım, benimkileri tanırım, Baba beni tanıdığı ben de Baba'yı tanıdığım gibi benimkiler de beni tanır, Ben koyunlarımın uğruna canımı veririm, bu ağıldan olmayan başka koyunlarım var' (7: 28; 8: 19; 10: 14; 14: 7) ifadeler arasında anlam birliği vardır. İmanı kendisini tanımakla veya Tanrı'dan geldiğini bilmekle bir kılan İsa'nın yolundan giden Paul'un, bilgisizliği günahın temeli haline getiren, insana özgü akli ve bilgeliği Tanrı nazarında akılsızlık ve cahillik olarak gören, *'haksızlıkla gerçeğe engel olan insanların bütün Tanrı'sızlık ve haksızlığına karşı Tanrı'nın gazabı gökten açıkça gösterilir, çünkü Tanrı'ya dair bilinen ne varsa, gözlerinin önündedir, Tanrı hepsini gözlerinin önüne serdi; dünyanın yaratılışından beri, Tanrı'nın görünmeyen nitelikleri, yani sonsuz gücü ve Tanrılığı, O'nun yaptıklarıyla anlaşılabilir açıkça görülüyor; bu nedenle özürleri yoktur, Tanrı'ya bildikleri halde O'nu Tanrı olarak yüceltmediler, O'na şükretmediler, düşüncelerinde budalalığa düştüler, anlayışsız yüreklerini karanlık bürüdü; akıllı olduklarını iddia ederken akılsız olup çıktılar'* (Romalıları 1: 18) yazdıkları; kendisini görmesi için Arjuna'nın gözündeki perdeyi kaldırarak ruhani diyarı veya Tanrısal ışığı görmesini sağlayan Krishna'nın, *'Ben zekilerin zekasıyım, ihtişamlı nesnelere ihtişamıyım Ben; Benim yüksek seviyeli, değişmez ve en mükemmel doğamı bilmeyen aptallar, tezahür etmememiş olan Ben'i tezahür etmiş olan olarak düşünürler; ne kurban edilirse edilsin, ne verilirse verilsin, ne yapılırsa yapılsın, ve hangi çile uygulanırsa uygulansın inançsızca yapılırsa, hem burada hem ölümden sonra hiç bir şeydir, yapana hiç bir fayda sağlamaz'* (Bhagavad Gita 4: 40, 7: 10, 11: 8, 17: 28) sözlerini yansıtmaktadır. İman safında konuşlandığı akıl ve bilgeliği cahillik ile akılsızlığın bir ifadesi haline getiren İsa gibi, Tanrı'yı reddetmeyi veya oğulu tanımamayı körlük olarak gören Paul'un, *'Tanrı'nın görüntüsü olan Mesih'in yüceliğini bildiren müjdenin ışığı imansızların üzerine doğmasın diye bu çağın ilahı (Yahve, Şeytan) onların zihinlerini kör etmiştir; biz kendimizi ilan etmiyoruz, ama Mesih İsa'yı Rab, kendimizi de İsa'nın uğruna kullarımız ilan ediyoruz; çünkü karanlıktan ışık parlayacak diyen Tanrı, İsa Mesih'in yüzünde parlayan kendi yüceliğini tanımamızdan doğan ışığı bize vermek için yüreklerimizi aydınlattı'* (2. Korintliler 4: 4) ifadesi; ile, imanı bilgi ve bilgiyi de ışık kılan, Tanrısal-ruhsal hali de ışıkla betimleyen Krishna'nın, *'lütfunla bilgimi tazeleyince, yanılmam yok oldu, ben artık kararlıyım, şüphelerim yok oldu, senin sözüne göre hareket edeceğim ey Krişna; gerçek ışıktaki kim Benim ilahi doğuşumu ve fiilimi bilirse, o Bana gelir, ey Arcuna; bağımlılıktan, korkudan ve öfkeden kurtulmuş, Benimle bir olmuş, Bana sığınmış, bilgi ateşinde saflaşmış bir çokları Benim varlığıma ulaşmıştır; Bana ne şekilde ulaşırlarsa ulaşsınlar, Ben onları ödüllendiririm, insanlar her şekilde Yolumda yürürler, ey Arcuna, onlar Bana gelirler, onlar için sadece şefkat duyduğumdan, Ben onların Özben'inde var olarak, bilginin parlak ışığıyla, cehaletten kaynaklanan karanlığı yok ederim; dünyanın parlak ışık ve karanlık yollarının doğrusu ebedi olduğu düşünülür, ışık olanla kişi tekrar geri dönmez, fakat karanlıktaki kişi geri döner; tüm ışıkların Işık'ı olan O, karanlığın ötesindedir; bunun, herşeyin kalbinde*

yatan bilgi, Bilinebilen ve bilginin hedefi olduğu söylenir' (Bhagavad Gita 18: 73, 4: 9, 10: 11, 13: 18) sözleri arasında uyum vardır.

Tanrı'nın ruhu ve yüce bir ışık olarak aklın ve bilgeliğin kendisinde olduğunu öne süren Krishna'nın, sevgiyle ve bağlılıkla kendisine tapanların bilgiye dolayısıyla kendisine ulaşacağını belirttiği, *'bu dünyada bilgi gibi bir başka saflaştırıcı yoktur, mükemmeliyete ulaşan kişi, bu bilgiyi zamanla kendi Özben'inde bulur; inançla dolu olan, buna adanmış olan ve tüm duyuları itaat altına almış olan kişi bu bilgiye ulaşır ve bilgiye ulaştıktan sonra, anında yüce huzura erer; zevk ve acının, kazanç ve kaybın, zafer ve yenilginin eş değerli olduğunu bilerek günah işlememiş olursun'* (Bhagavad Gita 4: 38, 12: 17) sözleri; İsa'ya iman edip tapmayanları akılsız ve cahil olarak gören Yeni Ahit'teki, *'vay halinize, ey Yasa uzmanları, bilgi kapısının anahtarını alıp götürdünüz, kendiniz bu kapıdan girmediniz, girmek isteyenlere de engel oldunuz; Tanrı, geçmiş dönemlerin bilgisizliğini görmezlikten geldi, ama şimdi her yerde herkesin tövbe etmesini buyuruyor; Tanrı'nın zenginliği, bilgeliği ve bilgisi ne derindir, O'nun yargıları ne denli akıl ermez, yolları ne denli anlaşılmazdır'* (Luka 11: 52, Elçilerin İşleri 3: 16, 17: 29) ifadelerine yansımıştır. Bilgiyi Tanrı'ya ait kılan veya Tanrıyla sınırlandıran, imanlı olduğu halde bilgiye henüz ulaşamamış veya Tanrıyla bir olamamış bir haldeki kimsenin içindeki kendi benliğiyle birlikte dıştaki koşulları da önemsememesi gerektiği üzerinde duran Krishna'nın, *'bağımlılıktan, korkudan ve öfkeden kurtulmuş, Benimle bir olmuş, Bana sığınmış, bilgi ateşinde saflaşmış birçokları Benim Varlığıma ulaşmıştır; Bana ne şekilde ulaşırlarsa ulaşınsınlar, Ben onları ödüllendiririm, insanlar her şekilde Yolumda yürürler; girdiği işler arzudan ve bencil amaçlardan yoksun olan ve fiilleri bilginin ateşinde yanmış olan kişiye bilgeler, hikmet sahibi derler; ümit etmeyen ve akıl ve benliği kontrol altında tutan, tüm açgözlülüğü bırakan, sadece bedensel fiilde bulunan kişi hiç bir günah işlemez; tüm çeşitleriyle fiiller en yüksek nokta olan bilgiye varır, parlayan ateşin yakıtı kül haline dönüştürmesi gibi bilgi ateşi de tüm fiilleri küle dönüştürür; sana bu bilginin tamamını direkt farkındalık ile birleştirerek vereceğim, bunu bildikten sonra, burada bilinmesi gereken başka bir şey kalmaz; Ben bilgeyi Kendi Özbenim sayarım; çünkü o, şaşmaz değişmez bir akılla, yüce hedefi olarak sadece Bana yönelir'* (Bhagavad Gita 2: 56; 4: 10,21; 7: 18) sözleri; Tanrı'ya ve bilgiye ulaşmak için tüm bedensel tutkuların ve dünyevi heveslerin terk edilmesini isteyen Paul'un, *'iç varlığınızın dünyasal yönlerini (cinsel ahlaksızlığı, pisliği, tutkuları, kötü arzuları ve putperestlik anlamına gelen açgözlülüğü) öldürün; bu nedenle bedeninizin tutkularına uymamak için günahın ölümlü bedenlerinizde egemenlik sürmesine izin vermeyin, bedenlerinizin üyelerini haksızlığa araç ederek günaha sunmayın, ölümden dirilenler gibi kendinizi Tanrı'ya adayın, bedenlerinizin üyelerini doğruluk araçları olarak Tanrı'ya sunun, günah size egemen olmayacaktır, çünkü Kutsal Yasa'nın yönetiminde değil Tanrı'nın lütfu altındasınız; Mesih İsa'ya ait olanlar, doğal benliği, tutku ve arzularıyla birlikte çarmıha germişlerdir; Ruh sayesinde yaşıyorsak, Ruh'un izinde yürüyalım; Mesih bedende acı çektiğine göre siz de aynı düşünceyle silahlanın, çünkü bedende acı çekmiş olan,*

günaha sırt çevirmiştir, dünyadaki yaşamının geriye kalan bölümünü artık insan tutkularına göre değil, Tanrı'nın isteğine göre sürdürür; inanmayanların hoşlandıklarını yapıp sefahat, şehvet, sarhoşluk, çılgınca eğlenceler, içki âlemleri ve iğrenç putperestlik içinde yaşayarak geçmişte harcadığınız günler yeter' (Koloselilere 3: 5; Romalılara 6: 12, 8: 13; Galatyalılara 5: 24; Titus'a 2: 11) yazdıklarında yansımıştır. İnsanları bedenden doğanlar ya da ruhtan doğanlar olmak üzere iki ana gruba ayıran Yeni Ahit (Yuhanna 3: 6; Romalılara 1:4, 9: 8, Galatyalılara 4:28 vs.) gibi; *'bu dünyada iki tür insan vardır, ilahi ve şeytani, şeytani olanlar ne yapacaklarını ve neden kaçınmaları gerektiğini bilmezler; ne arılık, ne doğru davranış, ne de doğruluk onlarda bulunmaz'* (Bhagavad Gita 16: 6) sözleriyle Krishna da, insanları birbirine zıt iki gruba ayırmıştır. Tıpkı Paul gibi Krishna da, *'onlar sadece karşılıklı birleşmeyle (cinsel ilişkiyle) meydana gelmiştir, bu meydana gelişin sebebi şehvettir; kendilerini sadece ölümlerle biten ölçüsüz endişelere teslim ederek, şehvetin verdiği hazı en yüksek hedefleri yaparak ve bunun ötesinde bir şey olmadığından emin olarak, şehvet ve öfkeye teslim olan bu kişiler duyusal zevk için servet biriktirmek için çabalarlar'* (Bhagavad Gita 16: 8) ifadesiyle, şeytani insanları şehvet mahsulü ve zevk/shahvet/servet maksatlı insanlar olarak aşağılamaktadır.

3. Kurtuluşa Ulaştıran Yol Olarak Sevgi ve Bilgi

Tanrı'dan (ruhtan) gelen veya şeytandan (bedenden) doğan kişinin kendisini eyleminde gösterdiğini belirten Krishna'nın, *'zarar vermeme, doğruluk, öfkenin olmaması, terk, huzurlu olma, hilekar olmama, varlıklara karşı şefkatli olma, açgözlü olmama, nazik olma, alçak gönüllü olma, kararsız olmama, gayret, affetme, sabır, arılık, nefret duymama, gururlu olmama ilahi durumda doğmuş olanlara ait özelliklerdir, ey Arcuna; ikiyüzlülük, kibir, kendini aldatma, kabalık ve ayrıca öfke ve cehalet ise şeytani durumda doğanlara ait özelliklerdir, ey Arcuna; ilahi doğa özgürlüğe kavuştururken, şeytani doğa insanı zincirlere bağlar, ey Arcuna, kederlenme, çünkü sen ilahi özelliklerle doğdun'* (Bhagavad Gita 16: 2) ifadesi; Yeni Ahit'teki, *'bunlar her türlü haksızlık, kötülük, açgözlülük ve kinle doldular; kıskançlık, öldürme hırsı, çekişme, hile ve kötü niyetle doludurlar; dedikoducu, yerici, Tanrı'dan nefret eden, küstah, kibirli, övüngen, kötülük üreten, ana baba sözü dinlemeyen, anlayışsız, sözünde durmaz, sevgiden yoksun ve acımasız insanlardır; gözleri zinayla doludur, günaha doymazlar; kararsız kişileri ayartırlar, yüreği açgözlülüğe alıştırmış lanetli insanlardır'* (Romalılara 1: 29; 2. Petrus 2: 14) Çıkar duygusuna kapılmadan, hatta eylemin olumlu ya da olumsuz sonucunu dahi düşünmeden, diğer insanların iyiliği için çalışmayı gerekli gören, Krishna, *'fiilde bulunmamakla kişi fiilsizliğe erişmez, aynı şekilde sadece terkle kişi mükemmeliyete ulaşmaz; kimse bir an için bile olsa fiilde bulunmadan duramaz, herkes çaresiz fiilde bulunmaktadır; dönmekte olan bu fiil çarkını takip etmeyen, duyularını memnun ederek günahkar bir yaşam süren kişi, boşuna yaşamaktadır; tüm fiiller her durumda sadece doğanın değerlerinden ortaya çıkarlar, akli egoizmden dolayı yanılgi içinde olan kişi ise yapan benim diye düşünür'* (Bhagavad Gita 3: 4,5,27) ifadesiyle, gerçek bilginin ve saf sevginin eylemde açığa

çıktığını öne sürmüştür. Sevgi ve bilgi fiilde açığa çıktığı, yüce olana (Tanrı'ya) eylemde bulunarak ancak fiilde ulaşıldığı için, fiilsizliğe olduğu kadar semeresine göre görev ayrımcılığına da karşı çıkmış olan Krishna'nın, 'görevin sadece çalışmaktır ama asla meyveleri için değil, ne fiilin meyvelerinin seni çalışman için motive etmesine izin ver ne de bağımlılığının seni fiilsizliğe itmesine izin ver; bağımlılığı terk ederek ve başarı ve başarısızlıkta dengede durarak fiilde bulun; yapman gereken görevi yap çünkü fiil fiilsizliğe yeğdir, bağımlılıktan kurtulmuş olarak fiilde bulun; kişinin yapılmış olan ya da yapılmamış olan herhangi bir şeyde çıkarı yoktur, bu yüzden bağımlı olmadan her zaman yapılması gereken fiilde bulun, çünkü bağımlı olmadan fiilde bulunmakla kişi Yüce Olan'a ulaşır ve hiç bir şey için hiç bir varlığa bağlı olmaz; kendi doğası gereği emredilen görevi yapan kişi günaha girmez' (Bhagavad Gita 2: 47; 3: 8,19) sözleri; ile, tüm görevlerin kişilere (kendi doğaları tarafından değil de) Tanrı tarafından yüklendiği ve bu nedenle her görevin Tanrı nezdinde aynı olduğu inancındaki Paul'ün 'çeşitli ruhsal armağanlar vardır ama Ruh birdir, çeşitli görevler vardır ama Rab birdir, çeşitli etkinlikler vardır ama herkeste hepsini etkin kılan aynı Tanrı'dır, herkesin ortak yararı için herkese Ruh'u belli eden bir yetenek veriliyor, bunların hepsini etkin kılan bir ve aynı Ruh'tur, Ruh bunları herkese dilediği gibi, ayrı ayrı dağıtır; ancak herkes Rab'bin kendisi için belirlemiş olduğu duruma uygun olarak Tanrı'dan aldığı çağrıya (göreve) göre yaşasın, önemli olan Tanrı'nın buyruklarını yerine getirmektir, herkes ne durumda çağrıldıysa o durumda kalsın' (1. Korintlilere 12: 4; 7: 17) yazdıkları arasında tam bir uyum vardır. Tanrı'nın yüklediği bu görevin dünyanın yararına olduğunu 'cahil kişi nasıl fiile bağımlı olarak hareket ederse, bilge olan da bağımlı olmadan, dünyanın refahını isteyerek hareket etmelidir; fiilde bulunmasaydım bu dünyalar yok olurdu' (Bhagavad Gita 18: 47) sözüyle belirten Krishna; ile, Yeni Ahit'teki 'ne yiyip ne içeceğiz diye canınız için ya da ne giyeceğiz diye bedeniniz için kaygılanmayın; hangi biriniz kaygılanmakla ömrünü bir anlık uzatabilir; Babam hâlâ çalışmaktadır ben de çalışıyorum'(Matta 6: 25, Luka 12: 24, Yuhanna 5: 17) ifadeler uyum içindedir.

Sevgi ile bilginin Tanrısal görevde açığa çıkması anlayışı Yeni Ahit'teki 'Beni, Rab! Rab! diye çağıran herkes Göklerin Egemenliğine girecek değildir, ancak göklerde olan Baba'mın isteğini yerine getiren girecektir, o gün bir çokları bana diyecek ki, biz senin adınla peygamberlik etmedik mi, senin adınla cinler kovmadık mı, senin adınla birçok mucize yapmadık mı, ben onlara açıkça şöyle diyeceğim: Ben sizi hiç tanımadım, çekilin önümden, ey kötülük yapanlar; niçin beni Rab, Rab diye çağırıyorsunuz da söylediklerimi yapmıyorsunuz, böyle bir kişi temel koymaksızın evini toprağın üzerinde kuran adama benzer; Beni seviyorsanız buyruklarımı yerine getirirsiniz, Ben yaşadığım için siz de yaşayacaksınız, ben Babamdayım, siz bendesiniz, ben de sizdeyim, kim buyruklarımı bilir ve yerine getirirse, işte beni seven odur, Beni seveni Babam da sevecektir, Ben de onu seveceğim ve kendimi ona göstereceğim, siz O'nu tanıyorsunuz çünkü O aranızda yaşıyor ve içinizde olacaktır; sevgi sabırlıdır, sevgi şefkatlidir, sevgi kıskanmaz, övünmez, böbürlenmez; sevgi kaba davranmaz, kendi çıkarını aramaz,

kolayca öfkelenmez, kötülüğün hesabını tutmaz; sevgi haksızlığa sevinmez, ama gerçek olanla sevinir; sevgi her şeye katlanır, her şeye inanır, her şeyi ümit eder, her şeye dayanır' (Matta 7: 21, Luka 6: 46, Yuhanna 14: 16, 1. Korintliler 13: 4) ifadelerle de pekiştirilmiştir. İsa'yla veya önceli Krishna'yla sınırlı kılınan ve kurtuluşu sağlayan bilgi ve sevgi; Tanrı'nın sözünün uygulandığı eylemde açığa çıkarken, içte de Tanrı'ya kavuşularak edinilmektedir. Her varlığın içindeki özben olarak Krishna, *'kişi Ben'i, ancak tek bir akılla (başka hiç bir şeye adanmadan) yapılan adanmayla bilebilir, gerçekten görebilir ve ayrıca içine girebilir; tüm fiillerini Benim için yapan, Bana Yüce Varlık olarak bakan, Bana adanmış, bağımlılıktan kurtulmuş, hiç bir varlığa karşı düşmanlık beslemeyen kişi Bana gelir; bağımlılıktan, korkudan ve öfkeden kurtulmuş, Benimle bir olmuş, Bana sığınmış, bilgi ateşinde saflaşmış birçokları Benim Varlığıma ulaşmıştır; doğrusu bu dünyada bilgi gibi bir başka saflaştırıcı yoktur, kişi bu bilgiyi zamanla kendi Özben'inde bulur; inançla dolu olan, buna adanmış olan ve tüm duyuları itaat altına almış olan kişi bu bilgiye ulaşır ve bilgiye ulaştıktan sonra anında yüce huzura erer'* (Bhagavad Gita 11: 54 ; 5: 20 ; 4: 9,38) sözüyle, kendisinin akıl ve bilgi ile dolu olduğunu, insanı saflaştıran mükemmel ve gerçek bilgiye sadece kendisiyle bir olmakla ulaşılabileceğini veya her insanın içindeki Tanrı'ya ruhsal olarak ulaşmakla bilgiyi edineceğini vurgulamakla; gerçek bilgiye okuyup öğrenmekle veya sınıfta öğretmen nezaretinde ders görmekle değil de, içindeki Tanrı'ya (İsa'ya) ulaşmakla edinileceği temasındaki, Yeni Ahit'teki, *'ne mutlu yüreği temiz olanlara, onlar Tanrı'ya görecekler; Beni tanısaydınız, Babamı da tanırınız, artık O'nu tanıyorsunuz, O'nu gördünüz; Bana iman edin, ben Baba'dayım, Baba da bendedir; Mesih'te, her şeyde her söz ve her bilgide zenginleştiniz; Mesih, çağrılmış olanlar için, ister Yahudi ister Grek olsunlar, Tanrı'nın gücü ve Tanrı'nın bilgeliğidir; Tanrı'nın saçmalığı insan bilgeliğinden daha üstün, Tanrı'nın zayıflığı insan gücünden daha güçlüdür; Ruh'un aracılığıyla birine bilgece konuşma yeteneği, bir diğerine aynı Ruh'tan bilgi iletme yeteneği, birine aynı Ruh'la iman, bir diğerine aynı Ruh'la hastaları iyileştirme gücü, birine mucizeler yapma gücü, birine peygamberlikte bulunma, birine ruhları ayırt etme, birine çeşitli dillerde konuşma, bir diğerine de bu dilleri çevirme yeteneği veriliyor; bunların hepsini etkin kılan bir ve aynı Ruh'tur, Ruh bunları herkese dilediği gibi ayrı ayrı dağıtır; daha şimdiden Tanrı'nın çocuklarıyız, ama ne olacağımız henüz bize gösterilmedi, ne var ki Mesih görüldüğü zaman O'na benzer olacağımızı biliyoruz, çünkü O'nu olduğu gibi göreceğiz, Mesih'te bu ümide sahip olan herkes, Mesih pak olduğu gibi kendini pak kılar, Mesih'te yaşayan günah işlemez, günah işleyen O'nu ne görmüş ne de tanımıştır'* (Matta 5: 8 ; Yuhanna 14: 7, 8: 31; 1. Korintliler 2: 10, 12: 8 ; 1. Yuhanna 3:2) ifadelerin kaynaklarından biri olduğunu göstermiştir. Krishna'yı görerek bilgiye ulaşan kimsenin de artık günah işlemeyeceği yani arındığı için kendisine kavuşacağı, reenkarnasyon dogması gereğince sınanmak gayesiyle ruhu tekrar dünyaya geri döndürülmeyeceği, *'gerçek ışıktaki kim Benim ilahi doğuşumu ve filimi bilirse, bedenini terk ettikten sonra, bir daha doğmaz, o Bana gelir'* (Bhagavad Gita 4: 9) ifadesiyle belirtilmektedir.

Bilgi, gerçeği anlamak ve gerçek de Tanrı'yı bilmek olduğu için, Tanrı'ya kavuşan veya Tanrı'yı gören kişinin bu bilgiyle arınacağını ve insani tutku ile zaafardan kurtularak Tanrı gibi olacağını vurgulayan Krishna'nın, '*Ben ata olan sevgi Tanrı'sıyım, Ben tüm varlıklara aynı davranırım; Benim için nefret verici ya da çok sevdiğim diye bir şey yoktur ama bana adanarak, sevgi ve saygıda bulunanlar Bendedir, Ben de onlardayım; hatta en günahkar olan bile başka hiç bir şeye adanmadan, bana sevgi ve saygıda bulunursa, doğru yönde değiştiğinden, o da erdem sahibi olarak görülmelidir; her zaman şaşmaz ve değişmez olarak, sevgiyle, Bana saygı ve sevgide bulunanlar Bana gelirler; tüm duyularını dizginleyerek, her yerde dengeli olarak (akıldaki dengelilik), tüm varlıkların iyiliğini dileyerek, doğrusu, Bana gelirler; onlar için sadece şefkat duyduğumdan, Ben onların Özben'inde var olarak, bilginin parlak ışığıyla, cehaletten kaynaklanan karanlığı yok ederim; tüm varlıkları geliştiren ve her şeyi kaplayan O'na, kendi göreviyle sevgi ve saygıda bulunan kişi mükemmeliyete erişir'* (Bhagavad Gita 9:29, 10: 8, 12: 3, 17: 14) ifadesindeki esas maksadı, imanla yönelinen bilgiyle en sonunda sevginin öğrenilmesini ve sadece Tanrı'nın sevilmesini istemektedir. Yeni Ahit'teki, '*Tanrın olan Rab'bi bütün yüreğinle, bütün canınla ve bütün aklınla sev; Beni seviyorsanız buyruklarımı yerine getirirsiniz; ben Babamdayım, siz bendesiniz, ben de sizdeyim; kim buyruklarımı bilir ve yerine getirirse işte beni seven odur, Beni seveni Babam da sevecektir, Ben de onu seveceğim ve kendimi ona göstereceğim; Baba'nın beni sevdiği gibi ben de sizi sevdim, Benim sevgimde kalın, Benim buyruğum şudur: sizi sevdiğim gibi birbirinizi sevin, çünkü Babamdan bütün işittiklerimi size bildirdim'* (Matta 22: 37; Yuhanna 14: 15, 15: 15), ifadelerle göre de, Tanrı sevgi Tanrı'sıdır, Tanrı'ya dolayısıyla da bilgiye ve gerçeğe olduğu kadar imana ve kurtuluşa ulaşmak için Tanrı'yı sevmek gerekir. Kendisinden başka bir varlığı sevmeyi, bedenin çileleri ve ikiyüzlülük olarak gördüğü gibi geçici ve değersiz kılan Krishna gibi; Yeni Ahit'teki '*annesini ya da babasını beni sevdiğinden çok seven, bana layık değildir; oğlunu ya da kızını beni sevdiğinden çok seven, bana layık değildir; hiç bir uşak iki efendiye kulluk edemez, ya birinden nefret edip öbürünü sever ya da birine bağlanıp öbürünü hor görür, siz hem Tanrı'ya, hem paraya kulluk edemezsiniz'* (Matta 6: 24, 10: 37) ifadesiyle, İsa'da Tanrı'dan başka bir şeyi sevmeyi yasaklamıştır. Dünya kötülüklerle doludur ve Tanrı'nın planının gerçekleşmesini engellemek için neredeyse kötülüğün bütün güçleri seferber olmuştur.

Kurtuluşa giden yol, canını verecek ve sahip olunan her şeyden vazgeçecek kadar Tanrı'yı sevmeyi ve yolundan yürümeyi gerektirmektedir. Tanrı'ya dolayısıyla bilgiye ve sevgiye kavuşarak gerçekleşen kişinin kendi bireysel kurtuluşu, aynı zamanda dünyanın veya diğer insanların kurtuluşu uğruna eylemde bulunmayı zorunlu kılmaktadır. Bu fiil öylesine özveri ve sevgi doludur ki, '*çarmıhını yüklenip ardımdan gelmeyen bana layık değildir, canını kurtaran onu yitirecek, Benim uğruma canını yitiren ise onu kurtaracaktır; canını seven onu yitirir, ama bu dünyada canını gözden çıkaran onu sonsuz yaşam için koruyacaktır, bana hizmet etmek isteyen ardımdan gelsin, Ben neredeysem bana hizmet eden de orada olacak, Baba bana hizmet edeni*

onurlandıracaktır' (Matta 10: 38, Markos 8: 34, Luka 17: 33, Yuhanna 12: 25) ifadesiyle, ancak canından ve her şeyinden vazgeçip Tanrı'nın safında ve kötülük güçlerinin karşısında savaşmakla kanıtlanabilir. Kendisini sevgi ve bilgi olarak tanımlayan Krishna da, *'dünyanın refahını isteyerek hareket etmelidir, bilginin ve fiilde bulunmanın bir olduğunu gören gerçekten görüyordur; tüm duyularını dizginleyerek her yerde dengeli olarak (akıldaki dengelilik), tüm varlıkların iyiliğini dileyerek, doğrusu, Bana gelirler; hiç bir varlıktan nefret etmeyen, her şeye karşı arkadaşça davranan ve şefkatli olan, bağımlılıktan ve egoizmden kurtulmuş olan, zevk ve acıda dengede duran, bağışlayıcı olan, dünyayı alt üst etmeyen, dünyanın da onu alt üst edemediği kişiyi, düşmana ve arkadaşına, yücelme ve yerilmeye karşı aynı olan, sıcak ve soğukta, ve zevk ve acıda aynı olan, bağımlılıktan kurtulmuş olan ve neşe, kıskançlık, korku ve endişeden kurtulmuş olan kişiyi de çok severim'* (Bhagavad Gita 3: 25, 12: 18) ifadesiyle, her tür tutkudan arınmayı ve dünyaya/makama/servete olan bağımlılıktan kurtulmayı öngörmektedir. Yeni Ahit'teki *'Tanrın olan Rab'bi bütün yüreğinle, bütün canınla ve bütün aklınla sev; komşunu da kendin gibi sev'* (Matta 22: 35, Markos 12: 28, Luka 10: 25) ifadeyle, kurtuluşu sağlayan ve imana dayanan eylem, herkesin sevilmesi içeriğiyle yine eylemde açığa çıkmaktadır. Tanrı'yı seven kimsenin komşusunu da seveceği, herkesi kendisi ve Tanrı gibi severek her türlü haksızlıktan veya husumetten arınacağı, böylece mükemmel bir vicdana ve şahsiyete vararak Tanrıyla eylemde bütünleşeceği görüşüne, Krishna'nın, *'bağımlılıktan, korkudan ve öfkeden kurtulmuş, Benimle bir olmuş, Bana sığınmış, bilgi ateşinde saflaşmış bir çokları Benim Varlığıma ulaşmıştır; Bana ne şekilde ulaşırlarsa ulaşsınlar, Ben onları ödüllendiririm, insanlar her şekilde Yolumda yürürler; fiillerin iyi ve kötü meyveler veren zincirlerinden kurtulacaksın, şaşmaz ve değişmez bir akılla özgürleştiğinde, Bana geleceksin; aklını Bana odakla, kendini Bana ada, Bana kurban et, kendi benliğini Benimle birleştirerek, Beni Yüce Amacın yaparak, doğrusu Bana geleceksin; her zaman şaşmaz ve değişmez olarak, sevgiyle, Bana saygı ve sevgide bulunanlar Bana gelirler'* (Bhagavad Gita 4: 10; 7:28; 9:14,28,34; 10:10; 11:55) ifadelerinde de rastlanılmaktadır.

Sonuç

Tanrı'ya imanı önkoşul kılarak sevgiyi ve bilgiyi bireysel kurtuluşun yolu haline getiren Krishna'nın Bhagavad Gita'sı ile, İsa'nın Yeni ahit'i arasında fark edilebilen kelime kelime aktarmaların yanısıra; Tanrı'nın bir insanda görünmesi (enkarne olması), Tanrı'nın lütfu sayesinde herkesin kurtuluşa çağırılması, Tanrı lütfunun kesinlikle tefekküre ve nedamete dayanarak günahların affıyla ruhani arınmayı beraberinde getirmesi, Tanrı'nın bu bağışlayıcı lütfunun bir amel ya da ibadet karşılığı değil de yalnızca Tanrı'nın bir armağanı olarak görülmesi içeriğindeki dogmatik uyarlamaları da vardır. Söylencelerle donatılmış hayat hikayesinin taşıdığı Krishna'nın kurtuluş öğretisini oluşturan Bhagavat Gita'da açıklanan; Tanrı'nın sevgi ve bilgi olması, kendi içinde Tanrı'ya yönelen kişinin Tanrıyla birlikte sevgiye ve bilgiye de kavuşacağı, Tanrı bilgisinin her şeyden vazgeçmeyi ve bütün tutkulardan arınmayı gerektirdiği, Tanrısal gerçek ve bilginin ancak dünyadaki amellerde açığa çıkacağı, Tanrı sevgisinin bütün

insanları severek herkese sevgi ile merhametle davranmayı gerektirdiği, her şeyden vazgeçerek ve eylemin semeresini terk ederek gerçekleşen bu davranış sayesinde bireysel olarak ilahi kurtuluşa ulaşılırken diğer insanların da mutluluğa kavuşturulacağı, bu nedenle kişinin nihai olarak kurtuluşa erişmesinin Tanrı'sıyla (İsa, Krishna) ruhani anlamda bir olmasının gerektiği gibisinden görüşler; bütün mükemmelliğiyle İsa'nın Yeni Ahit'inde işlenmiştir. Tanrı'nın Krishna'da görünmesi ve bedeninde konuşması gibi İncillerin İsa'sıyla da babası konuşmuş; İsa'nın söylediği söz Tanrı sözü işlevine kavuşturularak, tıpkı Krishna da olduğu gibi, Tanrı'ya iman İsa'nın sözlerine bağlı kalmakla sınırlandırılmıştır. Tanrı (rab) olduğunu söylemekle kurtuluşa erişilemeyeceğini, Tanrı'yı sevmenin yanında komşuyu da kendin gibi sevmeyi Tanrı'nın isteğinin yerine getirilmesi demek olduğunu belirten İsa gibi; Krishna da Gita'sında, Tanrı sevgisi ve diğer insanları mutluluğu uğruna her şeyden vazgeçilmesini istemiştir. İsa'da da ve Krishna'da da birey olarak kurtuluşun yolu ve maksadı aynıdır: Tanrı'yı ve her insanı sevmek, Tanrı'ya içte yönelmek ve bilgiye kavuşmak, Tanrı'nın sözlerine bağlanmak, diğer insanların yararına çalışmak, kabul edileceğinden emin olarak yalnızca Tanrı'dan dilemek.

Hiç şüphesiz, ne İncillerin İsa'sı her yönüyle Krishna'dır, ne de Gita'nın Krishna'sı her yönüyle İsa'dır. Elbette, Krishna'nın İsa'ya uymayan pek çok özelliği olduğu gibi, İsa'nın da Krishna'ya aykırı gelen pek çok yönü bulunmaktadır. Nasıl ki platonist ruhçuluk herkesin anlayabileceği bir sadelikte Yeni Ahit'in içeriği haline gelmişse, veya, daha uygun bir nitelemeyle, nasıl ki diğer Tanrı insanların (Horus, Dionysus, Mithra, Buddha, Prometheus vs) hayran olunan önemli karakter ile söylenceleri İncillerdeki İsa'ya aktarılmışsa; Krishna'nın dikkat çeken ve sevilen söz ile düşünceleri de İncillere aktarılmıştır. İncillerdeki İsa ile, Tanrı insanların sevilen ve dikkat çeken söylence ile karakterlerini İsa'ya aktararak veya ait kılınarak; Hindistan'dan Mısır'a, Yunanistan'dan Roma'ya, Asya'dan Anadolu'ya varıncaya kadar çok geniş bir coğrafyadaki çeşitli Tanrı-insan tapınmalarına bir son verilmek istenmiş, bunda da büyük ölçüde başarılı olunmuştur. Özellikle Roma imparatorluğu içinde tapılan Tanrı insanların (Horus, Dionysus, Mithras vs) yerini İsa alırken; bağımsız kültüre sahip Hindistan ulusal Tanrı-insanlarına tapmaya devam etmiş, Hıristiyanlığı egemen din haline getirmemiştir.

Kaynakça

Anderson K. (2010). *The So-Called Birth of Christ Or Krishna*, New York

Archer W.G. (1957). *The Loves of Krishna*, London

Bhaktipada S. (1987). *Christ and Krishna: The Path of Pure Devotion*, London

Cornille C. (2006). *The Song Divine: Christian Commentaries on the Bhagavad Gita*, Leuven

Deben B. (1970). *Love Songs of Chandidas: The Rebel Poet-Priest of Bengal*, New York

Doane T.W. (2010). *Christs Krishna and Christ Jesus Compared*, New York

Ehrman B. (2007). *The New Testament and Other Early Christian Writings*, Oxford

Gandhi M.K. (2004). *Gandhi'ye Göre Bhagavad Gita*, İstanbul

Graves K. (2001). *The World's Sixteen Crucified Saviors*, New York

Jones J.P. (2009). *India's Problem Krishna or Christ*, Middlessex

Kitab-ı Mukaddes Şirketi, (1997). *Kitab-ı Mukaddes (Tevrat, Zebur ve İncil)*, İstanbul

Largen K.J. (2011). *Baby Krishna, Infant Christ: A Comparative Theology of Salvation*, New York

Rosen S. (2011). *Christ and Krishna: Where the Jordan Meets the Ganges*, New York

Sakes L.A. (2010). *Christ Versus Krishna a Brief Comparison Between the Chief Events and Mission*, London

Senart E. (2001). *Bhagavat Gita- Rabbin Ezgisi*, İstanbul

Singh C. (2011). *From Krishna to Christ*, Bloomington

Sunderlal P. (2012). *Kuran-ı Kerim ve Bhagavad Gita*, İstanbul

Weigall A. (2002). *Hristiyanlığımızdaki Putperestlik*, İstanbul

Yamamoto J.I. (1998). *Hinduism Tm and Hare Krishna*, Michigan